

Ε Κ Θ Ε Σ Ε Ι Σ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1996

ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων τοῦ έτους 1996

Κύριε Γενικὲ Γραμματέα,

Ἐχομε τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ὑποβάλομε τὰ πεπραγμένα τοῦ Κέντρου τοῦ Ἰστορικοῦ Λεξικοῦ:

Ἐργο τοῦ Λεξικοῦ.

Κατὰ τὸ 1996 τὸ ἐρευνητικὸ ἔργο τοῦ Κέντρου Συντάξεως τοῦ Ἰστορικοῦ Λεξικοῦ ἀκολούθησε δύο κατευθύνσεις: α) συνεχίστηκαν οἱ ἐργασίες κατὰ τὸν παραδοσιακὸ τρόπο, ἔτσι ὥστε νὰ ἐμπλουτίζεται τὸ Ἀρχεῖο μὲ νέο ὄλικὸ καὶ νὰ προετοιμάζεται ἡ σύνταξη νέων λημμάτων γιὰ ἐπόμενο τόμο, β) ἐκτὸς ὠραρίου ἐργασίας προωθεῖται ἡ ἐπεξεργασία τοῦ πιλοτικοῦ προγράμματος μηχανοργάνωσης τοῦ Κέντρου.

1. Οἱ ἐρευνητὲς καὶ οἱ γραφεῖς τοῦ Κέντρου ἀσχολήθηκαν μὲ τὴν ἀποδελτίωση, λημματογράφηση, κατάταξη καὶ εἰσαγωγὴ στὸ Ἀρχεῖο τοῦ Κέντρου νέου ὄλικοῦ. Ἀποδελτιώθηκαν πολλὰ χειρόγραφα καὶ λημματογραφήθηκαν 10.000 νέα δελτία τὰ ὅποια στὴ συνέχεια κατατάχτηκαν σὲ ἀλφαριθμητικὴ σειρὰ καὶ ἐνσωματώθηκαν στὸ Ἀρχεῖο.

2. Πραγματοποιήθηκε τὸ πρόγραμμα ἐκτέλεσης γλωσσικῶν ἀποστολῶν γιὰ τὴν ἐρευνα τῶν νεοελληνικῶν διαλέκτων στὴν "Ηπειρο ἀπὸ πέντε (5) ἐρευνητές. Τὸ ὄλικὸ καταγράφεται σὲ πέντε (5) πολυσέλιδα καὶ ἀξιόπιστα, ὡς μαρτυρίες, χειρόγραφα.

Συγκεκριμένα ή έρευνα έγινε άπό τους:

Γιακουμάκη 'Ελευθερία, στὸ νομὸν Ἰωαννίνων ('Αετόπετρα Δωδώνης καὶ Δελβινάκι Πωγωνίου).

Νάκα 'Αθανάσιο, στὰ χωριὰ 'Ανατολικῆς Θεσσαλίας καὶ 'Ηπείρου.

'Αφρουδάκη "Αγγελο, στὸ νομὸν Πρεβέζης γιὰ τοπωνυμικὸν ίλικό.

Τσουκνίδα Γεώργιο, στὸ νομὸν Ἰωαννίνων.

Μουτζούρη Νικόλαο, στὸ νομὸν Θεσπρωτίας.

Πρέπει νὰ τονιστεῖ ὅτι μόνο τὸ ίλικὸ ποὺ συλλέγεται άπὸ τοὺς έρευνητὲς τοῦ Κέντρου διαχρίνεται γιὰ τὴν ἐπιστημονικὴν άπὸ γλωσσολογικὴν ἀποψήν ἐπάρκειά του καὶ ὅτι καὶ' ἔξοχὴν αὐτὸν ἔξυπηρετεῖ τὶς ἀνάγκες τοῦ Κέντρου.

3. 'Ο ίπειθυνος τοῦ 'Αρχείου Τοπωνυμίων, ποὺ εἶναι παράρτημα τοῦ Κέντρου γιὰ θέματα 'Ονοματολογίας, έρευνητής "Αγγελος 'Αφρουδάκης συνέχισε, παράλληλα μὲ τὶς λοιπὲς ἐργασίες τοῦ Κέντρου, τὴν τροφοδότησην τῆς Τοπωνυμικῆς Βάσης Δεδομένων (σὲ Η.Υ.) μὲ 2.500 περίπου νέες εἰσαγωγές, άπὸ τὸ νομὸν Μαγνησίας. 'Η Βάση περιλαμβάνει τώρα περίπου 18.000 τοπωνύμια.

4. 'Εκδοτικὸ ἔργο.

Τυπώθηκε ὁ 20ὸς τόμος τοῦ Λεξικογραφικοῦ Δελτίου, ὁ ὅποιος περιέχει ἑπτὰ μελέτες ποὺ ἀναφέρονται σὲ θέματα τῶν νεοελληνικῶν διαλέκτων καὶ τῆς κοινῆς καθὼς καὶ δύο βιβλιοκρισίες καὶ μία νεκρολογία.

Οἱ ἐργασίεις τοῦ τόμου ἀναλυτικὰ ἀναφέρονται στὰ ἔξῆς θέματα:

'Αναστάσιος Καραναστάσης, «'Η πανίδα στὶς 'Ελληνόφωνες περιοχὲς τῆς Κάτω 'Ιταλίας». 'Η μελέτη αὐτὴ περιέχει λέξεις τῆς διαλέκτου τῆς Κάτω 'Ιταλίας, ποὺ ἀναφέρονται σὲ ζῶα. 'Ενδιαφέρον ἔχει ἡ μελέτη αὐτὴ γιὰ τὴ σύνδεση ποὺ ὁ μελετητὴς κάνει μὲ τὴν ἑλληνικὴν ἀντίστοιχη ὄνομασία.

Σταῦρος Κατσουλέας, «Συμπεράσματα ἀπὸ τὴν γλωσσικὴν ἀποστολὴν σὲ 23 χωριὰ τῆς Χίου» (σ. 29 + VI πίνακες). 'Ο συγγραφέας μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς 25ήμερης γλωσσικῆς του ἀποστολῆς σὲ 23 χωριὰ τῆς Χίου ἀναφέρεται στὴν ιστορία τῶν γλωσσικῶν ἀποστολῶν τοῦ ΙΛΝΕ, παρουσιάζει 38 φωνητικά, μορφολογικά καὶ συντακτικά φαινόμενα ποὺ ἀφοροῦν τὸ ίδιωμα τῆς Χίου καὶ ἐμπλουτίζει τὸ ἄρθρο του μὲ 265 τίτλους βιβλίων σχετικούς μὲ τὸ ίδιωμα αὐτό.

Νικόλαος Κοντοσόπουλος, «Τὸ ἔθνικὸ ὄνομα Τοῦρκος καὶ τὰ παράγωγά του». 'Η ἐργασία αὐτὴ μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ ὡς τὸ δεύτερο μέρος τοῦ προηγουμένου μελετήματος του συγγραφέως, ποὺ εἶχε τίτλο «Τὸ ὄνομα Φράγκος καὶ τὰ παράγωγά του». 'Αναφέρεται στὰ παράγωγα τῆς λέξης Τοῦρκος καὶ στὶς σημασίες ποὺ ἔχουν ἀποδοθεῖ σ' αὐτὴν στὰ νεοελληνικὰ ίδιώματα.

Δημήτριος Κρεκούκιας, «'Ετυμολογικά». Στή μελέτη αύτή παρατίθεται μεγάλος άριθμος δυσεπιμολογήτων λέξεων ἀπό τὰ νεοελληνικά Ἰδιώματα, οἱ ὅποιες, ὅπως προκύπτει ἀπό τὶς προτεινόμενες ἐτυμολογήσεις, ἔχουν ἀρχαῖες, ἐλληνιστικές ἢ Βυζαντινές ρίζες.

Νικόλαος Μουτζούρης, «'Ετυμολογικά σχόλια σὲ ἀρχαῖκες ἐπιβιώσεις στὸ Ἰδιώμα τῆς Γορτυνίας». Ό συγγραφέας στή μελέτη αύτή ἐντοπίζει μερικές διαλεκτικές λέξεις (ἀβάρα, ἀλεπού, ἀποκορώνω, σμερδάκι, κεφάλι-κάρα, κολοκοτρώνης- κρότων, ἄραμπος) καὶ παρακολουθεῖ διαχρονικὰ τὴ σημασιολογικὴ ἔξτιξή τους ἀπό τὴν ἀρχαία πρὸς τὴν νεότερη σημασία καὶ ἀντιστρόφως. Ἡ μελέτη αύτὴ ἀποδεικνύει τὴ σχέση τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς καὶ τῶν νεοελληνικῶν Ἰδιωμάτων καὶ στὸ σημασιολογικὸ πεδίο.

Χριστίνα Μπασέα-Μπεζαντάκου, «'Η πρόθεση ἐπὶ στὰ νεοελληνικὰ Ἰδιώματα» (σ. 56 + VI πίνακες). Βάσει ἐκτεταμένης ἔρευνας τῶν νεοελληνικῶν Ἰδιωμάτων καὶ διαλέκτων μελετᾶται ἡ πρόθεση «ἐπὶ» ἀπὸ μορφολογικῆς, ἐτυμολογικῆς καὶ Ἰδιαίτερα σημασιολογικῆς ἀπόψεως, τόσο κατὰ τὴν αὐτοτελῆ τῆς χρήση, ὅσο καὶ κατὰ τὴν χρήση τῆς ὡς προθηματικοῦ. Ἐπισημαίνονται ἀρχαῖκες συντάξεις καὶ σημασίες τῆς προθέσεως ποὺ διασώζονται στὰ νεοελληνικὰ Ἰδιώματα καὶ διαπιστώνεται μία ἐμφανῆς δυναμικὴ σχηματισμοῦ νέων συνθέτων.

Θανάσης Νάκας, «Λεξικὴ καὶ φραστικὴ ἐπανάληψη / ἐπαναδίπλωση». Ἡ γνωστὴ στοὺς ἀρχαίους τεχνογράφους «ἐπαναδίπλωσις» ἢ «παλλιλογία» ἔξετάζονται ὑπὸ τὸ πρᾶσμα τῆς σύγχρονης γλωσσολογίας καὶ πραγματολογίας. Ἡ πρωτοτυπία τῆς ἐργασίας ἔγκειται στὸ ὅτι μὲ τὴ βούθεια πληθώρας παραδειγμάτων ἀπὸ τὴ Νέα Ἐλληνικὴ κ.ἄ. γλῶσσες, τὰ ὅποια ἀντλοῦνται ἀπὸ κείμενα ποικίλων εἰδῶν καὶ τύπων, ἐπιχειρεῖται, κατὰ τὸ δυνατόν, ἀποσαφήνιση καὶ διάκριση τοῦ σχήματος αὐτοῦ ἀπὸ ἄλλα συναφῆ σχήματα ἐπανάληψης.

Οἱ βιβλιοκρισίες: α) τὸ βιβλίο τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Μανούσου Μανούσακα, Λεονάρδος Ντελαπόρτας Ποιήματα (1403-1411). Κριτικὴ ἐκδοση τοῦ Κέντρου Ἐρεύνης τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἐλληνισμοῦ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ποὺ ἔγινε ἀπὸ τὴν ἔρευνήτρια Γιακουμάκη Ἐλευθερία καὶ β) τὸ βιβλίο τοῦ Φώτη Ἀποστολόπουλου, Inventaire Methodique de Linguistique Byzantine (Grec Medieval), Θεσσαλονίκη 1994 ποὺ ἔχει γίνει ἀπὸ τὴν ἔρευνήτρια Χριστίνα Μπασέα-Μπεζαντάκου.

Ἡ νεκρολογία γιὰ τὸν Σταῦρο Μάνεση συντάκτη τοῦ Ἰστορικοῦ Λεξικοῦ, ποὺ ἀπεβίωσε τὸ Μάρτιο τοῦ 1996, γράφτηκε ἀπὸ τὴν Ἐλευθερία Γιακουμάκη.

5. Συνέδρια.

Οἱ ἔρευνητές τοῦ Κέντρου τοῦ ΙΑΝΕ συμμετέχουν μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον καὶ μὲ ἀξιόλογη ἐπιστημονικὴ παρουσία σὲ συνέδρια στὸ ἔξωτερικὸ καὶ στὴν Ἐλλάδα.

Κατά τὸ 1996 πῆραν μέρος σὲ συνέδρια οἱ:

Γιακουμάκη 'Ελευθερία: α) Προσκλήθηκε ἀπὸ τὴ Λαογραφικὴ καὶ 'Επιστημονικὴ 'Εταιρεία Κρήτης γιὰ νὰ μιλήσει μὲ θέμα: «Τοπωνυμικὲς μελέτες καὶ ἡ εύρυτερη συμβολὴ τους στὴ μελέτη τῶν διαλέκτων».

β. Πῆρε μέρος στὸ Η' Διεθνὲς Κρητολογικὸ Συνέδριο μὲ θέμα ἀνακοινώσεως «Τὸ Λεξικὸ τοῦ Γερ. Βλάχου καὶ ἡ κρητικὴ διάλεκτος».

γ. 'Ως Πρόεδρος τῆς 'Οργανωτικῆς 'Επιτροπῆς ὁργάνωσε καὶ συντόνισε τὸ 'Επιστημονικὸ Συνέδριο «Λαογραφία καὶ Μουσεῖα», στὰ Χανιὰ τῆς Κρήτης.

Στὸ Συνέδριο πῆρε μέρος καὶ μὲ ἀνακοίνωση, τῆς ὄποιας τὸ θέμα ἦταν: «Οἱ τοπικὲς διάλεκτοι καὶ τὰ λαογραφικὰ Μουσεῖα». 'Επίσης συντόνισε τὴν τελικὴ Συνέδρια καὶ ἀνακοίνωσε τὰ συμπεράσματα τῶν ἐργασιῶν.

Σταῦρος Κατσουλέας: α) "Ελαβε μέρος στὸ Μελισσοκομικὸ Συνέδριο Χαλκιδικῆς μὲ θέμα: «Ο σχετικὸς μὲ τὴ μέλισσα γλωσσικὸς καὶ παροιμιακὸς πλοῦτος. 'Ο όρος κυψέλη».

β. "Ελαβε μέρος σὲ Συνέδριο στὴν 'Ιταλία, πρὸς τιμὴ τοῦ καθηγητῆ Manlio Cortelazzo μὲ θέμα: «La terminologia marittima dei dialetti greci».

Νάκας 'Αθανάσιος: α) πῆρε μέρος στὴν 17η Συνάντηση 'Εργασίας τοῦ Τομέα Γλωσσολογίας τῆς Φιλοσοφικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν, μὲ θέμα «Ἐπαναστροφή».

β) Πῆρε μέρος στὸ 10ο Διεθνὲς Συμπόσιο Θεωρητικῆς καὶ 'Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας (Διοργανωτής: Τομέας 'Αγγλικῆς Γλώσσας καὶ Φιλολογίας Φιλοσοφικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης), μὲ θέμα «Πρὸς ἓνα Λεξικὸ τῶν ρημάτων τῆς Νέας 'Ελληνικῆς».

γ) Πῆρε ἐπίσης μέρος στὸ 18ο Πανελλήνιο Συνέδριο: 'Η πρόκληση τῶν Μ.Μ.Ε. στὴν Κοινωνία τῶν Πληροφοριῶν (Διοργανωτής: Α.Π.Θ.-Πανεπιστήμιο Μακεδονίας - 'Ελληνικὴ 'Εταιρεία Κοινωνικῆς Παιδιατρικῆς), μὲ θέμα «'Η γλώσσα τῶν Μ.Μ.Ε. στὴν ἐκπαίδευτικὴ διαδικασία».

δ) Πῆρε μέρος στὸ συνέδριο «1976-1996: Εἴκοσι χρόνια ἀπὸ τὴν καθιέρωση τῆς νεοελληνικῆς (Δημοτικῆς) ὡς ἐπίσημης γλώσσας». Τὸ συνέδριο διοργάνωσε ὁ Τομέας Γλωσσολογίας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν καὶ ἡ 'Εν 'Αθήναις Γλωσσικὴ 'Εταιρεία μὲ θέμα «Εἴκοσι χρόνια μετὰ τὴ γλωσσοεκπαίδευτικὴ μεταρρύθμιση καὶ τρία χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴν ἀλλαγὴ τοῦ αἰώνα: μὲ ποιὸ λεξικὸ καὶ ποιὰ γραμματική»;.

ε) Πῆρε μέρος στὸ συνέδριο «'Η μετάφραση: Θεωρία-Πράξη-'Επικοινωνία-Μετάγγιση πολιτισμοῦ» (Διοργάνωση: 'Ιόνιο Πανεπιστήμιο-Πανεπιστήμιο Πάτρας-

περιοδικό «Ελίτροχος» μὲ θέμα «Ξένα πρότυπα στή γλώσσα τῆς διαφήμησης καὶ ἡ ἐπίδρασή τους στὸ γενικὸ λεξιλόγιο».

6. Διορισμοὶ προσωπικοῦ.

Κατὰ τὸ 1996 συνεπληρώθησαν δύο θέσεις ἐρευνητικοῦ προσωπικοῦ ἀπὸ τοὺς γλωσσολόγους ἐρευνητὲς Τζαμάλη Αἰκατερίνη σὲ θέση ἐρευνητρίας Γ' βαθμίδας καὶ Παντελίδη Νικόλαο σὲ θέση ἐρευνητοῦ Δ' βαθμίδας. Οἱ κενὲς ἐρευνητικὲς θέσεις τοῦ Κέντρου εἶναι τέσσερις ἀκόμη, ποὺ ἐλπίζουμε νὰ προκηρυχθοῦν καὶ αὐτὲς σύντομα.

7. Προκήρυξη τῆς θέσεως Διευθυντοῦ.

Προκηρύχθηκε ἐκ νέου ἡ θέση τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Κέντρου καὶ ἀναμένεται ἡ Κρίση ἐκλογῆς του. Ἐπὶ ἔξι ἔτη ἡ διεύθυνση ἔχει ἀνατεθεῖ στὴν ἐρευνήτρια Γιακουμάκη Ἐλευθερία, χωρὶς νὰ λαμβάνει τὸ ἐπίδομα διεύθυνσεως.

8. Προαγωγὲς προσωπικοῦ.

Οἱ ἐρευνητὲς "Αγγελος Ἀφρουδάκης καὶ Τσουκνίδας Γεώργιος, προήχθησαν ἀντιστοίχως ὁ πρῶτος στὴν Β' βαθμίδα καὶ ὁ δεύτερος στὴν Γ' βαθμίδα.

9. Προμήθεια βιβλίων γιὰ τὴν Βιβλιοθήκη τοῦ Κέντρου.

Στὴ βιβλιοθήκη τοῦ Κέντρου εἰσήχθησαν τὸ 1996 ἔξήντα ἔξι (66) νέοι τίτλοι βιβλίων, ἀπὸ τοὺς δόποιους (47) δωρήθηκαν, (10) ἀγοράστηκαν καὶ (9) ἀντηλλάγησαν.

10. Εἰσαγωγὴ χειρογράφων.

Κατὰ τὸ 1996 εἰσήχθησαν στὸ Κέντρο τοῦ 'Ιστορικοῦ Λεξικοῦ ἔξι (6) χειρόγραφα, τὰ δόποια προέρχονται ἀπὸ τὶς ἐρευνητικὲς ἀποστολές τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου.

Ἡ μηχανοργάνωση τοῦ Κέντρου

Παράλληλα μὲ τὴν πορεία τῶν ἐργασιῶν τοῦ Κέντρου προωθεῖται ἔνα πιλοτικὸ Πρόγραμμα Μηχανοργάνωσης του, τὸ δόποιο ἀρχισε στὰ μέσα τοῦ 1995 καὶ προχωρεῖ μὲ κανονικοὺς ρυθμούς. Τὸ Πρόγραμμα γίνεται μὲ τὴ συνεργασία τοῦ 'Ινστιτούτου 'Επεξεργασίας Λόγου καὶ μὲ τὸ 'Υπουργεῖο 'Ανάπτυξης Γεν. Γρ. Τεχνολογίας καὶ 'Ερευνας. Στὸ πρόγραμμα ἐργάζονται ὅλοι οἱ ἐρευνητὲς τοῦ Κέντρου καθὼς καὶ τεχνικὸ προσωπικὸ τοῦ ΙΕΛ.

Τὸ Κέντρο Συντάξεως τοῦ 'Ιστορικοῦ Λεξικοῦ διαθέτει σήμερα ὑπολογιστικὸ σύστημα τὸ δόποιο θὰ βοηθήσει στὴ διάσωση σὲ ἡλεκτρονικὴ μορφὴ τοῦ 'Αρχείου καθὼς καὶ στὴ δημιουργία προγράμματος διαχείρισης μέσα ἀπὸ μὰ ἐνιαίᾳ Βάση Δεδομένων τῶν γλωσσικῶν πληροφοριῶν ποὺ ἐμπεριέχονται στὰ δελτία τοῦ 'Αρχείου αὐτοῦ.

Ο ἔξοπλισμὸς αὐτὸς ἀποκτήθηκε μέσα ἀπὸ τὸ πρόγραμμα «Διάλογος» τὸ δόποιο χρηματοδοτήθηκε ἀπὸ τὸ Κοινοτικὸ πρόγραμμα ΕΠΕΤ ΙΙ καὶ ἀπὸ τὸ 'Υπουργεῖο

‘Ανάπτυξης. Ή ‘Ακαδημία μέχρι αύτή τη στιγμή δὲν έχει δαπανήσει χρήματα άπό τα δικά της κονδύλια, παρά τὸ γεγονός ὅτι ἀναγνωρίζει τὴν ἀνάγκη νὰ προχωρήσει τὸ ἔργο μὲ πιὸ σύγχρονους καὶ σύντομους τρόπους.

Στόχοι τοῦ προγράμματος εἶναι:

α) ἡ διασφάλιση τῆς ὑπάρχουσας πληροφορίας ἢ ὅποια εἶναι πολὺ πλούσια, ἀλλὰ καταγεγραμμένη σὲ δελτία ἐκτεθειμένα στὴ φθορὰ ποὺ ὑφίσταται τὸ χαρτί,

β) ἡ διασφάλιση τοῦ Ἀρχείου σὲ εἰκόνες ποὺ σὲ πρῶτο ἐπίπεδο θὰ καταδείξουν τὸν ὅγκο τοῦ ὑλικοῦ καὶ τὸν ἀριθμὸ τῶν λημμάτων (δηλ. λέξεων πρὸς ἐπεξεργασία ἀρθρών Λεξικοῦ),

γ) ἡ δημιουργία λογισμικοῦ κατάλληλου νὰ δεχτεῖ τὴν ποικίλη πληροφορία κάθε δελτίου,

δ) ἡ ἐπιτάχυνση τῶν ρυθμῶν κατασκευῆς τοῦ Ἰστορικοῦ Λεξικοῦ,

ε) ἡ ἐκμετάλλευση τῶν πληροφοριῶν σὲ πολλὰ ἐπίπεδα, ὥστε νὰ παρέχονται τεκμηριωμένες πληροφορίες γιὰ τὴν ἴστορικη παρουσία τῆς ἐλληνικῆς στὸν εὐρωπαϊκὸ καὶ παγκόσμιο πολιτισμό.

‘Η τελικὴ ἐπίτευξη τῶν στόχων ἀπαιτεῖ ἔξαιρετικὰ ὑψηλὰ κονδύλια καὶ τὴν πρόσληψη εἰδικοῦ προσωπικοῦ ποὺ θὰ πληκτρολογεῖ κάτω ἀπὸ τὴν ἐπίβλεψη τῶν γλωσσολόγων ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου τὴν μηχανογράφηση τοῦ ὑλικοῦ. ’Εὰν αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἡταν δυνατὸν νὰ ἐκπληρωθοῦν αὐτές οἱ προϋποθέσεις, εἴμαστε σίγουροι ὅτι μέσα στὴν τρέχουσα δεκαετία, θὰ μπορούσαμε νὰ παραδώσουμε ὁλοκληρωμένο τὸ ἔργο.

Στὴν παροῦσα φάση δημιουργίας προγράμματος καὶ ἐπιτάχυνσης τῶν ἔργα-σιῶν περιοριζόμαστε σὲ μικρὸ μέρος τοῦ ὑλικοῦ ὥστε νὰ ὀλοκληρώσουμε ἓνα τμῆμα ποὺ θὰ χρησιμεύσει ὡς πιλότος γιὰ τὴν περαιτέρω ἔξελιξη τοῦ ἔργου.

Τὸ τμῆμα ποὺ θὰ ὀλοκληρώσουμε μέχρι τὸ τέλος τοῦ 1997, θὰ ἀποτελέσει ἐπι-δείξιμο καὶ πειστικὸ δεῖγμα σὲ δσους δὲν γνωρίζουν τὸ ἔργο τῆς ‘Ακαδημίας καὶ ἡ διοίκηση τοῦ Ἰδρύματος θὰ μπορέσει νὰ παρουσιάσει τεκμηριωμένο τὸ ἐπὶ ἓνα περίπου αἰώνα ἔργο τῆς.

‘Η ὁλοκληρωμένη ἐπεξεργασία ἐνὸς τμήματος τοῦ ἔργου μπορεῖ νὰ ὑποκινήσει τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Πολιτείας γιὰ τὴν ἔξεύρεση τῶν ἔξαιρετικὰ μεγάλων κονδύλιων ποὺ ἀπαιτοῦνται γιὰ τὴν ὁλοκλήρωση τοῦ «Θησαυροῦ τῶν νεοελληνικῶν διαλέκτων».

Βραχυπρόθεσμα θὰ πρέπει τουλάχιστον νὰ εὑρεθοῦν οἰκονομικοὶ πόροι ποὺ θὰ αὐξήσουν τὸν μηχανολογικὸ ἔξοπλισμό, ὥστε νὰ μποροῦν νὰ ἐργάζονται συγχρόνως οἱ ἐννέα μόνιμοι γλωσσολόγοι τοῦ Κέντρου.

Συνοπτική ἀναφορὰ πεπραγμένων

1. Συνεχίζονται οἱ ἐργασίες σύνταξης τοῦ Ἰστορικοῦ Λεξικοῦ σὲ ὅλα τὰ ἐπί-πεδα (συλλογή, καταγραφὴ καὶ ἀρχειοθέτηση νέου ὄλικοῦ, καθὼς καὶ ἡ πρώτη σύνταξη νέων λημμάτων).
2. Ἐμπλουτίστηκε ἡ Βάση Δεδομένων τοῦ Ἀρχείου Τοπωνυμίων.
3. Ἐξετελέσθησαν (5) γλωσσικὲς ἀποστολὲς στὴν Ἡπειρό.
4. Ἐρευνητὲς τοῦ Κέντρου συμμετέχουν σὲ ἑλληνικὰ καὶ διεθνῆ συνέδρια καὶ ἐκπροσωποῦν ἐπαξίως τὴν Ἀκαδημίαν Αθηνῶν.
5. Προσελήφθησαν δύο νέοι ἐρευνητὲς καὶ προήχθησαν δύο ἀπὸ τοὺς ἔδηντα πεντετοῦντες.
6. Προκηρύχθηκε ἐκ νέου ἡ θέση Διευθυντοῦ, ἡ ὁποίᾳ ἐπὶ (6) ἔτη ἐξυπηρετεῖται ἀπὸ τὴν ἐρευνήτρια Γιακουμάκη Ἐλευθερία, χωρὶς αὐτῇ νὰ λαμβάνει τὸ σχετικὸ ἐπίδομα διευθύνσεως.
7. Ἐξεδόθη ὁ 20δς τόμος τοῦ περιοδικοῦ «Λεξιογραφικὸν Δελτίον», ὁ ὁποῖος περιέχει πολλὲς καὶ σημαντικὲς γλωσσικὲς ἐργασίες.
8. Εἰσῆλθαν πολὺ ὀλίγα βιβλία στὴ Βιβλιοθήκη. Ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς Ἀκαδημίας προωθήθηκαν κυρίως οἱ ἀγορὲς τῶν γλωσσολογικῶν περιοδικῶν.
9. Τὸ Κέντρο ἀπέκτησε (6) νέα χειρόγραφα τὰ ὁποῖα εἶναι καρπὸς τοῦ ἐρευνητικοῦ ἔργου τῶν ἀποστολῶν ποὺ ἐκτελοῦν οἱ ἐρευνητές του.
10. Προχωρεῖ μὲ ταχύτατους ρυθμοὺς τὸ πιλοτικὸ Πρόγραμμα Μηχανοργάνωσης τοῦ Κέντρου, ποὺ στοχεύει στὴν ἐπιτάχυνση τῶν ἐργασιῶν καὶ στὴν ἡλεκτρονικὴ διάσωση τοῦ πολύτιμου Ἀρχείου του.

‘Η Διευθύνουσα
Ἐλευθερία Γιακουμάκη